

ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ

З МАТЕРІАЛАМИ V МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

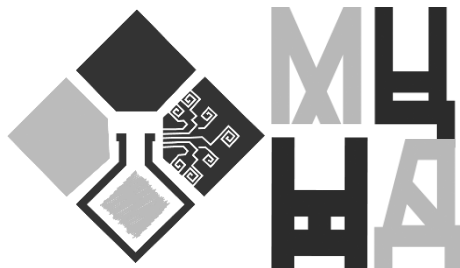
21 ЛИСТОПАДА 2025 РІК

М. КРИВИЙ РІГ, УКРАЇНА

**«ІННОВАЦІЙНА НАУКА: ПОШУК ВІДПОВІДЕЙ
НА ВИКЛИКИ СУЧАСНОСТІ»**

ЗБІРНИК НАУКОВИХ
ПРАЦЬ З МАТЕРІАЛАМИ
V МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

ІННОВАЦІЙНА НАУКА: ПОШУК ВІДПОВІДЕЙ НА ВИКЛИКИ СУЧАСНОСТІ

| 21 листопада 2025 рік
м. Кривий Ріг, Україна

Вінниця, Україна
«UKRLOGOS Group»
2025

Організація, від імені якої випущено видання:

ГО «Міжнародний центр наукових досліджень»

Номер запису організації в Єдиному реєстрі громадських об'єднань: 1499141.

Голова оргкомітету: Сотник С.Г.

Верстка: Бабич Ю.В.

Дизайн: Бондаренко І.В.

Рекомендовано до видання Вченою Радою Інституту науково-технічної інтеграції та співпраці. Протокол № 46 від 20.11.2025 року.

Конференцію зареєстровано Державною науковою установою у сфері управління Міністерства освіти і науки «Український інститут науково-технічної експертизи та інформації» в базі даних науково-технічних заходів України на поточний рік та бюлетені «План проведення наукових, науково-технічних заходів в Україні» (**Посвідчення № 496 від 10.06.2025**).

Збірник наукових праць з матеріалами конференції видано офіційно суб'єктом видавничої справи зі **Свідоцтвом ДК № 7860 від 22.06.2023**.

Матеріали конференції знаходяться у відкритому доступі на умовах ліцензії *Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License (CC BY-SA 4.0)*.

I-66 **Інноваційна наука: пошук відповідей на виклики сучасності:**
збірник наукових праць з матеріалами V Міжнародної наукової конференції, м. Кривий Ріг, 21 листопада, 2025 р. / Міжнародний центр наукових досліджень. — Вінниця: ТОВ «УКРЛОГОС Груп, 2025. — 740 с.

ISBN 978-617-8312-93-0

DOI 10.62731/mcnd-21.11.2025

Викладено матеріали учасників V Міжнародної наукової конференції «Інноваційна наука: пошук відповідей на виклики сучасності», яка відбулася 21 листопада 2025 року у місті Кривий Ріг.

УДК 082:001

© Колектив учасників конференції, 2025

© ГО «Міжнародний центр наукових досліджень», 2025

ISBN 978-617-8312-93-0

© ТОВ «УКРЛОГОС Груп», 2025

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ I. ЕКОНОМІЧНА ТЕОРІЯ, МАКРО- ТА РЕГІОНАЛЬНА ЕКОНОМІКА

АНАЛІЗ СИСТЕМИ ПОКАЗНИКІВ ТА МЕТОДІВ ЗОВНІШНЬОТОРГОВЕЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ В УКРАЇНІ Цільник О.Я.	19
ВПЛИВ ВОЄННИХ ДІЙ НА ЕКОНОМІЧНУ СТІЙКІСТЬ ЕНЕРГЕТИЧНОГО СЕКТОРУ УКРАЇНИ Козак С.М.	23
КРЕДИТ - ЧИННИК РОЗВИТКУ ЕКОНОМІЧНОЇ АКТИВНОСТІ КРАЇНИ Грубінка І.І.	26
МЕХАНІЗМИ ФОРМУВАННЯ І РЕАЛІЗАЦІЇ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ В СФЕРІ ІНДУСТРІЇ ГОСТИННОСТІ Камінський Л.-Р.Ю.	29
ОСОБЛИВОСТІ СПОЖИВАННЯ, ЗАОЩАДЖЕННЯ ТА ІНВЕСТИЦІЙ В УКРАЇНІ В СУЧАСНИХ УМОВАХ Осіпова Л.В., Мандренко К.І.	33
ЦИФРОВІ ВЕКТОРИ ТРАНСФОРМАЦІЇ ІНСТИТУЦІОНАЛЬНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ Приходько Ю.Ю.	37

СЕКЦІЯ II. ПІДПРИЄМНИЦТВО, ТОРГІВЛЯ ТА СФЕРА ОБСЛУГОВУВАННЯ

ВУГЛЕЦЕВІ ПОДАТКИ ТА ТОРГІВЛЯ КВОТАМИ: МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД І НАЦІОНАЛЬНІ ПЕРСПЕКТИВИ Гудима О.В.	39
ЧИННИКИ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОЇ СТІЙКОСТІ МЕТАЛУРГІЙНИХ ПІДПРИЄМСТВ ЄВРОПИ У 2025 – 2026 РОКАХ Лівшиць В.Я.	43

СЕКЦІЯ III. ФІНАНСИ ТА БАНКІВСЬКА СПРАВА; ОПОДАТКУВАННЯ, ОБЛІК І АУДИТ

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ СИСТЕМИ ОПЛАТИ ПРАЦІ В БЮДЖЕТНІЙ СФЕРІ: АНАЛІЗ ПРОБЛЕМ ТА ШЛЯХИ УДОСКОНАЛЕННЯ Оваденко А.С.	47
--	----

ВІДНОВЛЮВАНІ ДЖЕРЕЛА ЕНЕРГІЇ В УКРАЇНІ ТА ЄВРОПІ Васильків О.І.	51
ЗАСТОСУВАННЯ ОБЕРНЕНОГО МЕТОДУ РОЗПОДІЛУ ВИТРАТ МАЙБУТНІХ ПЕРІОДІВ НА ОСНОВІ ПОДАТКУ НА ПРИБУТОК ВІД РЕАЛІЗАЦІЇ РОБІТ Сук П.Л.	55
ІНТЕГРОВАНА ЗВІТНІСТЬ ЯК РЕЗУЛЬТАТ СИНТЕЗУ ФІНАНСОВОЇ ТА НЕФІНАНСОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ Демко Р.Р.	63
ОБЛІК ОКРЕМИХ ОБ'ЄКТІВ НЕМАТЕРІАЛЬНИХ АКТИВІВ НА ПІДПРИЄМСТВІ Скиба С.І., Голуб Н.О.	67
ОСОБЛИВОСТІ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ СОЦІАЛЬНО-ТРУДОВИХ ВІДНОСИН ПРАЦІВНИКІВ У ПЕРІОД ДІЇ ПРАВОВОГО РЕЖИМУ ВОЄННОГО СТАНУ Пясецька М.О.	71
ПРАВОВІ ТА ОРГАНІЗАЦІЙНІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ ПОСАДОВИХ ІНСТРУКЦІЙ ПРАЦІВНИКІВ ФІНАНСОВИХ ОРГАНІВ Белік П.О.	74

СЕКЦІЯ IV.

МАРКЕТИНГОВА ТА ЛОГІСТИЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ

MARKETING EVOLUTION IN THE AGE OF DIGITAL TRANSFORMATION: FROM MASS COMMUNICATION TO DATA-DRIVEN PERSONALIZATION Samokhval V.	76
ТЕОРЕТИКО-ПРИКЛАДНІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ МАРКЕТИНГОВИХ СТРАТЕГІЙ Скубенко А.В.	78

СЕКЦІЯ V.

МЕНЕДЖМЕНТ, ПУБЛІЧНЕ УПРАВЛІННЯ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ

ЕКОЛІЗИНГ: СТРАТЕГІЇ ФІНАНСУВАННЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ В ГЛОБАЛЬНІЙ ТА УКРАЇНСЬКІЙ ПРАКТИЦІ Куштурна Є.В.	81
ЗЕЛЕНИЙ ТУРИЗМ У ГЛОБАЛЬНОМУ ВИМІРІ: СУЧАСНІ ТРЕНДИ ТА ОРІЄНТИРИ СТАЛОГО РОЗВИТКУ Ділменер А.С.	88
ЛОКАЛЬНА ІДЕНТИЧНІСТЬ МЕШКАНЦІВ ЯК РЕСУРС ДЛЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ГРОМАДИ Тихончук В.М.	91

ОБЛІК ОКРЕМИХ ОБ'ЄКТІВ НЕМАТЕРІАЛЬНИХ АКТИВІВ НА ПІДПРИЄМСТВІ

Скиба Станіслав Ігорович

здобувач вищої освіти спеціальності фінанси, банківська справа,
страхування та фондовий ринок
*Таврійський державний агротехнологічний університет
імені Дмитра Моторного, Україна*

Голуб Наталія Олександрівна

кандидат економічних наук, доцент
доцент кафедри фінанси, облік і оподаткування
*Таврійський державний агротехнологічний університет
імені Дмитра Моторного, Україна*

Бухгалтерський облік нематеріальних активів не є простим. Адже один і той самий об'єкт може належати до нематеріальних активів, а може обліковуватися в складі витрат. Усе залежить від прав, які надаються суб'єкту господарювання, способу надходження активу (придбаний або створений власними силами), умов використання об'єкта та багатьох інших чинників. До того ж є чимало запитань про те, як документально оформити операції з нематеріальними активами та як врахувати специфіку окремих видів таких активів при їх відображенні в обліку [4].

У сучасних умовах цифровізації та глобалізації економіки значна частина вартості підприємств формується не за рахунок матеріальних ресурсів, а завдяки нематеріальним активам - правам інтелектуальної власності, програмному забезпеченню, брендам, вебресурсам тощо.

Правильне визнання, оцінка та облік таких активів мають велике значення для достовірності фінансової звітності, адже відображають реальну ринкову вартість компанії. Водночас у національній практиці обліку існують певні труднощі з ідентифікацією і відображенням таких об'єктів, що зумовлює актуальність дослідження.

Мета дослідження – розглянути особливості бухгалтерського обліку окремих нематеріальних об'єктів, зокрема торговельних марок, ліцензій, комп'ютерних програм, вебсайтів, чат-ботів і емфітевзису, а також визначити проблемні питання їх оцінки та відображення у фінансовій звітності.

Відповідно до НП(С)БО 8 «Нематеріальні активи», об'єкт визнається нематеріальним активом, якщо він [1]:

- ідентифікований (тобто може бути відокремлений від інших активів);
- контролюється підприємством;
- здатний приносити економічні вигоди в майбутньому.

Первісна оцінка нематеріальних активів здійснюється за собівартістю, яка включає витрати на придбання або створення об'єкта. Подальше відображення може здійснюватися за первісною вартістю за вирахуванням амортизації та знецінення.

Якщо ж актив не відповідає зазначеним критеріям визнання, то витрати, пов'язані з його придбанням або створенням, визнаються витратами того звітного періоду, протягом якого їх було здійснено, без визнання таких витрат майбутнім нематеріальними активами. Не визнаються нематеріальним активом, а підлягають відображенню у складі витрат того звітного періоду, в якому вони були здійснені:

- витрати на дослідження; - витрати на підготовку та перепідготовку кадрів;
- витрати на рекламу і просування продукції на ринку;
- витрати на створення, реорганізацію та переміщення підприємства або його частини;
- витрати на підвищення ділової репутації підприємства, вартість видань і витрати на створення торгових марок (товарних знаків) [1].

До складу нематеріальних активів належать [4]:

- права користування об'єктами інтелектуальної власності (патенти, торговельні марки, авторські права);
- програмне забезпечення;
- ліцензії;
- вебсайти та цифрові ресурси;
- права користування земельними ділянками (емфітевзис, суперфіцій, оренда).

Облік нематеріальних активів ведеться на рахунку 12 «Нематеріальні активи», який деталізується за субрахунками залежно від виду активу [2].

Розглянемо особливості по основним об'єктам:

- Торговельні марки (знаки для товарів і послуг) - це зареєстроване право на позначення, що відрізняє товари чи послуги одного

підприємства від іншого. У бухгалтерському обліку вона визнається нематеріальним активом, якщо підприємство має свідоцтво про реєстрацію торговельної марки.

Первісна вартість включає витрати на державну реєстрацію, послуги патентних повірених, розробку логотипу тощо. Амортизація нараховується протягом строку дії правової охорони (зазвичай 10 років).

Якщо підприємство отримує торговельну марку за ліцензійним договором, вона не обліковується як власний НМА, а витрати визнаються у складі витрат майбутніх періодів або роялті [3].

– Ліцензії - можуть бути:

- на провадження певного виду діяльності (наприклад, туроператорської, алкогольної торгівлі);
- на користування програмним забезпеченням;
- на використання інтелектуальних продуктів (патентів, технологій).

Якщо ліцензія надає підприємству право користування протягом визначеного строку, вона визнається нематеріальним активом. Якщо ж строк користування менше одного року, витрати визнаються поточними.

Витрати на придбання ліцензій відображаються за дебетом рахунка 125 «Інші нематеріальні активи» і підлягають амортизації [2].

– Комп'ютерні програми - облік програмного забезпечення має два підходи:

1. Придбане програмне забезпечення (наприклад, Windows, Office, BAS) - визнається нематеріальним активом, якщо придбане з невиключними майновими правами користування.

2. Власноруч розроблене програмне забезпечення - може бути визнане НМА, якщо створене для власних потреб підприємства й має довгостроковий ефект.

Якщо програма використовується як складова основного засобу (наприклад, у виробничому устаткуванні), її вартість включається до первісної вартості цього засобу.

– Вебсайти та чат-боти - розробка вебсайту або чат-бота може визнаватися інвестицією у нематеріальні активи, якщо ресурс створено для власного використання (брендинг, онлайн-продажі, комунікація з клієнтами).

Витрати на створення вебсайту включають оплату домену, розробку дизайну, програмування, SEO-налаштування, тестування.

Якщо сайт приносить економічні вигоди протягом кількох років, він обліковується як нематеріальний актив (рахунок 125), з амортизацією протягом визначеного строку корисного використання.

У випадку, коли чат-бот або сайт створено стороннім виконавцем і оплачується щомісячна підтримка, такі витрати визнаються поточними (адміністративними).

– Емфітевзис - це право користування чужою земельною ділянкою для сільськогосподарських потреб, яке може мати довгостроковий характер (до 50 років і більше) [3].

У бухгалтерському обліку емфітевзис визнається як право користування активом, тобто може обліковуватись:

- або як нематеріальний актив (якщо придбано за плату на тривалий строк);
- або як право користування активом за орендою відповідно до МСФЗ 16.

Амортизація такого активу нараховується протягом строку користування земельною ділянкою.

Отже, облік окремих нематеріальних активів вимагає глибокого розуміння їх правового статусу, строків використання та джерел отримання економічних вигід.

Основні труднощі пов'язані з ідентифікацією нематеріальних об'єктів, визначенням строку їх корисного використання та документальним підтвердженням прав власності.

Сучасні виклики, пов'язані з цифровізацією економіки, вимагають оновлення нормативної бази бухгалтерського обліку нематеріальних активів і впровадження підходів, що враховують цінність цифрових ресурсів — таких як вебсайти, чат-боти чи програмне забезпечення.

Список використаних джерел:

1. Національне Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 8 "Нематеріальні активи": наказ Міністерства фінансів України від 18.10.99р. №242 (за станом на 22.04.2011) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: // <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=z0750-99>
2. Інструкція по застосуванню плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій: наказ Міністерства фінансів України від 30.11.99р. №291 (за станом на 28.10.2011) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: // <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99>
3. Шара Є. Ю., Бідюк О. О., Соколова-Гонтаренко І. Є. : Бухгалтерський фінансовий і податковий облік: Навчальний посібник. К.: Центр навчальної літератури, 2019. 424 с.
4. Фінансовий облік: курс лекцій / Н.О. Голуб Запоріжжя: ТДАТУ, 2024. 158 с